پىداكارلىق

دۇنيادا مەنمەنچىلىك، مەنپەئەتپەرەسلىك، شەخسىيەتچىلىك قاتارلىق ئىللەتلەر ئىنسان تەبىئىتىنىڭ بىر پارچىسى بولۇپ، ھەركىم ئۆزىنىڭلا پايدىسىنى ۋە دۇنيا مەنپەئەتلىرىدىن ئۆزىلا پايدىلىنىشنى ئويلايدۇ، كۆپچىنىڭ يېتىشچە مال ـ دۇنيا يىغىشنى كۆزلەيدۇ. ئاللاھ تائالا ئىنسان تەبىئىتىنى تونۇشتۇرۇپ: «ئىنسان بېخىل كېلىدۇ» دەيدۇ. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئادەم بالىسىنىڭ مال ـ دۇنياغا بولغان ھېرىسلىقىنى بايان قىلىپ: «ئادەم بالىسى ئىككى ۋادى ئالتۇنغا ئىگە بولسىمۇ، ئۈ يەنە ئۈچىنچىسىنى تەلەپ قىلىدۇ» دېگەن. ئىنسانلار تەربىيە بىلەن ئۆزگەرتىلمەستىن، مۇشۇ تەبىئىتى بويىچە قويۇپ بېرىلىدىغان بولسا، ئىنسانلار جەمئىيىتى ئۆزلىرىنىڭ شەخسىيەتچىلىكى ۋىجدانىغا ھاكىم بولغان، ئەقلى نەپسى ھەۋەسلىرىگە ئەسىر بولغان، ئېلىشنى بىلىدىغان، بېرىشنى بىلمەيدىغان، ھەر ئىشتا پەقەت ئۆز مەنپەئەتىنىلا كۆزلەيدىغان، ئومۇمنىڭ مەنپەئەتى ئۈچۈن ئازراق پىداكارلىق قىلىشنىمۇ ياقتۇرمايدىغان، ھەمىشە «مەن، مەن» دەيدىغان، «بىز» دېمەيدىغان، ھېچبىر زامان «ۋەتىنىم، خەلقىم» دېيىشنى بىلمەيدىغان بېخىل، شەخسىيەتچى ئىنسانلار بىلەن تولغان بولاتتى. ئىلىم ـ پەن مەيدانىغا كەلمىگەن، كەشپىياتلار ئېچىلمىغان ۋە جەمئىيەتمۇ تەرەققى قىلمىغان بولاتتى. شۇڭا ساماۋىي دىنلار ئىنسان تەبىئىتىدىكى، ئەخلاق ۋە سۈلۈكلىرىدىكى قىڭغىرلىقلارنى ئۆزگەرتىپ، ئۇلارنى پىداكارلىق ۋە قۇربان بېرىشنى بىلىدىغان، ئۆزى ئۈچۈنلا ئەمەس، باشقىلار ئۈچۈنمۇ ياشايدىغان، ئومۇمنىڭ مەنپەئەتىنى ئۆز مەنپەئەتىم دەپ تونۇيدىغان قىلىپ تەربىيىلەپ چىقىدىغان گۈزەل ئەخلاقلارنى ئېلىپ كەلگەن. ئاخىرقى دىنىنىڭ پەيغەمبىرى ھەزرىتى مۇھەممەد ئەلەيھىسسالاممۇ ئۆزىنىڭ ئەۋەتىلگەنلىكىنىڭ غايىسىنى ئوچۇقلاپ: «مەن پەقەت گۈزەل ئەخلاقلارنى تولۇقلاش ئۈچۈنلا ئەۋەتىلدىم» دېگەن.

جەمئىيەتنىڭ تەرەققى قىلىشى، ھەر قانداق بىر مىللەتنىڭ ئۆزىگە ئۆزى خوجا بولۇشى ۋە دۇنيا بىلەن پۈتۈنلىشىپ ئارمانلىرىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشى يولىدا شۇ مىللەت خەلقىنىڭ پىداكارلىقى ھەل قىلغۇچ رول ئوينايدۇ. بىر مىللەت قەد كۆتىرىشى ئۈچۈن جاپادىن قورقمايدىغان، بارلىقىنى خەلقى، مىللىتى ۋە ۋەتىنى ئۈچۈن ئاتايدىغان، ۋەتىنى ئۈچۈن ھەر نەرسىدىن كېچەلەيدىغان، مال ـ دۇنياسىنى پىدا قىلالايدىغان، زۆرۈر كەلسە جېنىنى بېرەلەيدىغان، ئۆزىنىڭ مەنپەئەتىنى خەلقىنىڭ مەنپەئەتى ئۈچۈن قۇربان قىلىدىغان، ئىرادىلىك، پىداكار شەخسلەرنى يېتىشتۈرۈپ چىقىشقا مۇھتاجدۇر.

بۇنداق ئالىيجاناب شەخسلەرنى ھازىر نەدىن تاپقىلى بولىدۇ؟ ئۇلار قايسى مەكتەپتىن يېتىشىپ چىقىدۇ؟ بۇنداق شەخسلەرنى پەيغەمبىرىمىز ھەزرىتى مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام قۇرغان «ئىمان» ناملىق ئالىي مەكتەپتىن تاپقىلى بولىدۇ، ئۇلار مۇشۇ مەكتەپتىن يېتىشىپ چىقىدۇ. ئىمان ئۆز ۋاقتىدا ئەنە شۇنداق ئالىيجاناپ شەخسلەرنى يېتىشتۈرۈپ چىققان ۋە ھازىرمۇ يېتىشتۈرۈپ چىقىشقا قادىردۇر. ئىمان ئەنە ئاشۇنداق مۆجىزىلەرنى يارىتالايدۇ. چۈنكى ئاللاھ تائالاغا ۋە قىيامەت كۈنىگە ئىشەنگەن مۆمىن كىشى ئاللاھ تائالا يولىدا سەرپ قىلغان مال ـ دۇنياسىغا، ئەقىل ـ پاراسىتىگە، جاپا ـ مۇشەققىتىگە، ئىلىم ـ ماھارىتىگە ۋە مۇندىن باشقا ئاللاھ يولىدا ئاتىغان ھەر نەرسىسىگە ئاللاھ تائالانىڭ بىرگە 700 ھەسسە ۋە ئۇنىڭدىنمۇ كۆپرەك بېرىدىغانلىقىغا چىن قەلبىدىن ئىشىنىدۇ.

چۈنكى ئاللاھ تائالانىڭ ۋەدىسى ھەقتۇر. قۇرئان كەرىم ئاللاھ يولىدا سەرپ قىلىنغان مال ـ دۇنيا ئۈچۈن قانچىلىك كۆپ مۇكاپات بېرىلىدىغانلىقىنى مۇنداق بىر مىسال بىلەن بايان قىلغان: «ئاللاھ يولىدا پۇل ـ مېلىنى سەرپ قىلغانلارنىڭ (سەرپ قىلغان نەرسىسى يەرگە تىكىلىپ) يەتتە باشاق چىقارغان، ھەر باشىقىدا 100 دىن دان تۇتقان بىر دانغا ئوخشايدۇ. ئاللاھ خالىغان بەندىسىگە ھەسسىلەپ كۆپ بېرىدۇ»(ئال ئىمران سۈرىسى 261 - ئايەت).

شۇنىڭدەك، مۇسۇلمان كىشى دىنىنى، ۋەتىنىنى، خەلقىنى قوغداش ئۈچۈن ئاللاھ يولىدا شېھىد بولۇپ كەتسىمۇ، ئاللاھ تائالانىڭ دەرگاھىدا ھايات بولۇپ، ئەڭ ئالىي مۇكاپاتلاردىن بەھرىمەن بولىدىغانلىقىغا ئىشىنىدۇ. «ئاللاھ يولىدا شېھىد بولغانلارنى ئۆلۈك دېمەڭلار، بەلكى ئۇلار تىرىكتۇر، ئاللاھنىڭ دەرگاھىدا رىزىقلانغۇچىلاردۇر». ھەقىقىي ئىمانىنىڭ پىداكار، ئۆلگىلىك شەخسلەرنى يېتىشتۈرۈپ چىقالايدىغانلىقى شەكسىز ھەقىقەتتۇر. ئىسلام تارىخى مۇنداق ئەرلەرنىڭ ئۆلگىلىك قىسسىلىرىگە بايدۇر. زەيد ئىبنى ئەسلەم رەزىيەللاھۇ ئەنھۇدىن رىۋايەت قىلىنىدۇكى، ئاللاھ تائالانىڭ «كىمكى ئاللاھقا قەرز ھەسەنە بېرىدىكەن، ئاللاھ ئۇنىڭغا ھەسسىلەپ قايتۇرىدۇ، شۇنىڭ بىلەن بىرگە ئۇنىڭغا كۆپ ساۋاپ بېرىدۇ» دېگەن ئايىتى چۈشكەندە، ئەبۇ دەھداھ ئىسىملىك بىر ساھابە پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامدىن سورايدۇ:

ـ يا رەسۇلۇللا! ئاللاھ تائالا ھەممىدىن بىھاجەت تۇرۇپ بىزدىن قانداق قەرز سورايدۇ؟

ـ توغرا، ئاللاھ تائالا ھەممىدىن بىھاجەت، بىراق ئۇ ئۇنىڭ بىلەن سىلەرنى جەننەتكە ئەكىرىشنى خالايدۇ، دەپ جاۋاب بېرىدۇ پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام.

ـ ئەگەر مەن ئاللاھ تائالاغا قەرز بەرسەم، مېنى ۋە قىزىمنى جەننەتكە ئەكىرىشكە كېپىللىك قىلامدۇ؟

ـ ئەلۋەتتە شۇنداق قىلىدۇ.

ـ ئانداقتا دۇنيادا مېنىڭ ئىككىلا بېغىم بار، ئۇنىڭ ھەر ئىككىلىسىنى ئاللاھ يولىدا ئاتىدىم.

ـ ياق، بىرىنى شۇنداق قىل، يەنە بىرىنى ئۆزۈڭ ۋە ئائىلەڭنىڭ ئېھتىياجى ئۈچۈن ئېلىپ قالغىن دەيدۇ پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام. بۇۋاقىتتا ھېلىقى ساھابە:

ـ ئۇنداق بولسا، ئەڭ ياخشىسىنى ئاتىدىم، ناچارراقىنى ئۆزۈمگە ئېلىپ قالدىم دەپ ۋەدە قىلىدۇ ۋە شۇنداق قىلىدۇ.

ئەبۇ تەلھە ئەنسارىي قۇرئاننىڭ بەرائەت سۈرىسىنى تىلاۋەت قىلىۋېتىپ، ئاللاھ تائالانىڭ «مەيلى ياش ـ قېرى، پىيادە ـ ئۇلاغلىق بولۇڭلار، ئوڭۇشلۇق ياكى قىيىن شارائىتتا بولۇڭلار، ئىختىيارىي ياكى ئىختىيارسىز بولۇڭلار ھەر ھالەتتە جىھادقا چىقىڭلار، ئاللاھنىڭ يولىدا مېلىڭلار بىلەن، جېنىڭلار بىلەن جىھاد قىلىڭلار، ئەگەر بىلسەڭلار مۇنداق قىلىش سىلەر ئۈچۈن ياخشىدۇر» دېگەن ئايىتىگە كەلگىنىدە، بالىلىرىنى چاقىرتىپ كېلىپ ئۇلارغا دەيدۇ:

ـ مېنى تېزدىن يولغا سېلىڭلار، مەن جىھادقا چىقىمەن! بالىلىرى ئۇنىڭغا:

ـ دادا، ئەمدى سىز قېرىپ كەتتىڭىز، جىھادقا تاقەت قىلالمايسىز، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام بىلەن جىھادقا چىقتىڭىز، ئۇمۇ ۋاپات بولدى، ئەبۇ بەكرى بىلەن چىقتىڭىز، ئۇمۇ ۋاپات بولدى، ئۆمەر بىلەن چىقتىڭىز، ئۇمۇ ۋاپات بولدى، ئەمدى سىزنىڭ ئورنىڭىزغا بىز چىقايلى. ئاللاھ تائالا سىزنىڭ ئۆزرىڭىزنى قوبۇل قىلىدۇ دېگەندە، ئەبۇ تەلھە سۆزىدىن قايتمايدۇ، ئاخىرى جىھادقا چىقىدۇ، بىر دېڭىز غازىتىدا شېھىد بولىدۇ.

ھەزرىتى مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامنىڭ ساھابىلىرىدىن مۇسئەب ئىبنى ئۆمەير باياشاتلىق ئائىلىدىن چىققان بولۇپ، بايلىق ۋە راپاھىيەت ئىچىدە ئۆسۈپ يېتىلدۇ. ئۇ ھەزرىتى مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامنىڭ دەۋىتىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن، ئۇنىڭ دىنىغا ئەگەشتۇ، راپاھىيەتلىك تۇرمۇشنى تەرك ئېتىپ ئاۋۋال ھەبەشكە، ئاندىن مەدىنىگە ھىجرەت قىلدۇ، ئاخىرى ھىجرەت شەھىرىدىكى بىر غازاتتا شېھىد بولدۇ. ئۇنىڭ كىيملىرى تىتىلىپ كېتىپ جەسىدى ئوچۇق قالغانلىقتىن جەسىدىنى يۆرگەپ دەپنە قىلىش ئۈچۈن يېتەرلىك نەرسە تېپىلماي مۇسۇلمانلار ئۇنى بىر تال كۆڭلەك بىلەن دەپنە قىلماقچى بولغىنىدا، بۇ بىرتال كۆڭلەك بىلەن ئۇنىڭ بېشىنى ياپسا ئايىغى ئوچۇق قالغان، ئايىغىنى ياپسا بېشى ئوچۇق قالغان، ئاخىرى بۇ كۆڭلەك بىلەن ئۇنىڭ بېشىنى يېپىپ، ئايىغىنى خورمىنىڭ يوپۇرماقلىرى بىلەن يۆرگىگەن ھالدا دەپنە قىلىدۇ. بۇ ساھابىنى ئۆزىنىڭ ئىسسىق ئۆيىدىن، بايلىق، راھەت ـ پاراغەتلىك تۇرمۇشىدىن ئايرىپ، پېقىرلىققا، جاپاغا، غۇربەتچىلىككە رازى بولۇپ، ھەزرىتى مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامنىڭ سېپىگە قوشۇلۇشقا تۈرتكە بولغان نەرسە نېمە؟ نەبئىيكى، چىن ئىمان! بىزمۇ ئۆزىمىزنى مۆمىن ـ مۇسۇلمان دەيمىز، ئەمما ئۇلار بىلەن ئاسمان ـ زېمىن پەرقىمىز بار. چۈنكى بىزدە ئىسلامنىڭ قۇرۇق جارىسى، مۇسۇلمانلىقنىڭ نامى قالغان، ئەمما ئۇنىڭ روھى ئاللىبۇرۇن ئۆلگەن. ھەزرىتى مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامنىڭ دەۋرىدىكى ۋە كېيىنكى ئىسلامنىڭ ئالتۇن دەۋرلىرىدىكى مۇسۇلمانلار قۇرئاننى پۈتۈن ھايات ساھەلىرىدە تولۇق دەستۇر قىلاتتى، قانداقلا بىر ئايەتنى ئوقۇمىسۇن، ئۇنىڭ بۇيرىغانلىرىغا تولۇق ئەمەل قىلىپ ماڭاتتى. شۇڭا ئۇلار دۇنيانىڭ ئۈچتىن بىرىگە ھۆكۈمران بولغان ۋە ئۆزلىرىنىڭ جەڭگىۋارلىقى، دىندارلىقى بىلەن دۇنيا كىشىلىرىنى قايىل قىلالىغان، كۆپلىگەن مىللەتلەر، جۈملىدىن بىزنىڭ ئەجدادلىرىمىز ئىختىيارى ھالدا ئۇلارنىڭ دىنىغا ئەگەشكەن، مۇسۇلمان بولغان. بىزنىڭ شۇ زامانلاردىكى ئەجدادلىرىمىزمۇ ھەقىقەتەن ئۈلگىلىك كىشىلەردىن بولغان، ھەتتا قاراخانىيلارنىڭ ئاسىيادا كېڭىيىشى ۋە مىسلىسىز قۇدرەتكە ئىگە بولۇپ، ئۆزىنى كۆرسىتىشمۇ، سۇتۇق بۇغراخاننىڭ ئىسلام دىنىنى قوبۇل قىلغىنىدىن كېيىن ئەمەلگە ئاشقان.

بۈگۈنكىلەر ئىسلام دىنىنىڭ روھىغا ئەمەل قىلغانلىقتىن دۇنيا ۋە ئاخىرەتلىكىنى قازانغان. ئەمما بىزدە قۇرئان قارىلارنىڭ خەتمە ئۆتۈپ، موللىلارنىڭ نەزىر ـ چىراغلاردا، مازار ـ ماشايىخلاردا ئوقۇپ بېرىپ پۇل تاپىدىغان ئىقتىساد دەستۇرىغا ئايلىنىپ قالغان. بىزدىكى ئىمان ئاجىز، ئىخلاس «0» دەرىجىدە بولغانلىقتىن، بۇرۇن كۇففارلارنىڭ قەلبلىرىگە ۋەھىمە سالغان بۇ ئىمان ھازىر ئۇلارنى ئەمەس، ئۆزىمىزنى قورقىتىدىغان بىر نەرسىگە ئايلىنىپ قالغان. قۇرئانمۇ بىزگە تەسىر قىلمايدىغان بولۇپ قالغان. ئۆز ۋاقتىدىكى بۇددىست ئەرەبلەر «لائىلاھە ئىللەللاھۇ، مۇھەممەدۇن رەسۇلۇللاھ» دېگەن ئىمان كەلىمىسىنىڭ مەنىسىنى ۋە غايىسىنى بۈگۈنكى مۇسۇلمانلاردىن ئەلۋەتتە ياخشى بىلەتتى. شۇڭا ئۇلار ھەزرىتى مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامدىن «مۇشۇ كەلىمىدىن باشقا نېمە سورىسىڭىز ئورۇنلايمىز ـ بايلىق دېسىڭىز پۈتۈن بايلىقىمىزنى سىزگە توپلاپ بېرەيلى، مەنسەپ دېسىڭىز سىزنى ئۆزىمىزگە پادىشاھ قىلىۋالايلى، مۇندىن باشقا نېمە دېسىڭىز ئورۇنلايمىز، ئەمما بۇ كەلىمىنى ئېيتمايمىز» دەپ ئىلتىماس قىلغان. نېمە ئۈچۈن ئۇلار بۇ بىر جۈملە سۆزنى ئېيتماسلىقتا شۇنچە تاقاراشتى؟ چۈنكى، بۇ كەلىمىنىڭ مەنىسى: ئاللاھ تائالادىن باشقا ئىشىنىشكە، چوقۇنۇشقا، يۆلىنىشكە، ئىخلاس باغلاشقا، بويسۇنۇشقا لايىق ھەقىقىي ئىلاھ يوقتۇر، ئاللاھ تائالا تىرىلدۈرگۈچى، ئۆلتۈرگۈچى، رىزىق بەرگۈچىدۇر، يەر يۈزىدىكى بارلىق جان ئىگىلىرىنىڭ رىزقى ئاللاھ تائالادىن كېلىدۇ، ئاللاھ تائالادىن باشقا ھېچكىم كىشىلەرگە پايدا ـ زىيان يەتكۈزەلمەيدۇ، چوڭلۇق، ئۇلۇغلۇق پەقەت شۇ بىر ئاللاھقىلا خاستۇر دېگەنلىك. ئەمما بىز تۇغۇلغان كۈنىمىزدىن باشلاپلا مۇسۇلمان بولۇپ ئاتالغىنىمىز ئۈچۈن، بۇ

كەلىمىنىڭ قىممىتىنى بىلمەيمىز، ئۇنىڭ چوڭقۇر مەنىسىنى تولۇق چۈشەنمەيمىز. بۇ كەلىمە زامانىمىزغىچە ئوڭاي يېتىپ كەلگەن ئەمەس، بەلكى نۇرغۇن پىداكارلىقلار بىلەن يېتىپ كەلگەن.

شۇنى ئەسكەرتىپ ئۆتمەكچىمەنكى، مۇسۇلمانلارنى ۋە مۇسۇلمانلارنىڭ زېمىنلىرىنى باسقۇنچىلاردىن قۇتۇلدۇرۇش يولىدا پۇل - مال سەرپ قىلغان، كۈرەش قىلغان، ھەتتا شېھىد بولغان ھەرقانداق مۇسۇلمان كىشى ئاللاھ يولىدا شېھىد بولغان بولىدۇ. «ۋەتەن دەپ ئۆلگەنلەر ئاللاھ يولىدا شېھىد بولغان قاتارغا كىرمەيدۇ» دەپ جۆيلۈيدىغان ئەبگالار قۇرئان بىلەن ھەدىسكە قايتىدىن مۇراجىئەت قىلىپ، چۈشەنچىسىنى ئىسلاھ قىلىشقا تېگىشلىكتۇر. بۇ تەلۋىلەر پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ئىمام بۇخارىي رىۋايەت قىلغان: «ئۆزىنىڭ ئەقلىنى قوغداش يولىدا ئۆلگەن شېھىدتۇر، ئۆزىنىڭ دىنىنى قوغداش يولىدا ئۆلگەن شېھىدتۇر، ئۆزىنىڭ مال - مۈلكىنى قوغداش يولىدا ئۆلگەن شېھىدتۇر، ئۆزىنىڭ نومۇسىنى قوغداش يولىدا ئۆلگەن شېھىدتۇر» دېگەن ھەدىسىنى نېمە دەپ تەۋىل قىلىدىكىن تاڭ!

يوقىرىقى بەش ھوقۇقنى مۇھاپىزەت قىلىش ئىسلام پەرزلىرىنىڭ بىرى. بۇلارنى مۇھاپىزەت قىلىش ۋە تاجاۋۇزچى زالىملارنىڭ ئاياق ئاستى قىلىشىدىن مۇداپىئە قىلىش ئۈچۈن مۇستەقىل ۋەتەن كېرەك، ئەلۋەتتە. بۇنداق ئىكەن، ۋەتەننى قوغداش ۋە ئۇنىڭ مۇستەقىللىقى ئۈچۈن كۈرەش قىلىش يوقىرىقى بەش ھوقۇقنى قوغداشتىنمۇ ئەلۋەتتە زۆرۈردۇر. چۈنكى، بۇ بەش ھوقۇقنى كاپالەتكە ئىگە قىلىدىغان نەرسە مۇستەقىل ۋەتەن ئەمەسمۇ؟ ھەزرىتى مۇھەممەد ئەلەيھىسسالاممۇ مەدىنىدە مۇستەقىل ئىسلام دۆلىتىنى تەسىس قىلالىغاندىن كېيىن، ئاندىن ئىسلامنىڭ پەرزلىرىنى ۋە باشقا ئەھكاملىرىنى ئاللاھ تائالا بۇيرىغان رەۋىشتە ئەركىن ئەمەلىيلەشتۈرۈش پۇرسىتىگە ئىگە بولغان ئەمەسمۇ؟

مۇستەقىل ۋەتىنىڭىز بولمىسا كۈندىلىك بەش ۋاقىت نامازلىرىڭىزنىمۇ ئازادە كۆڭۈللۈك ئورۇنلىيالمايسىز. ھەج پەرزىنى ئادا قىلىش ئۈچۈن پاسپورت ئېلىشقا بىر ئۆمۈر تەر تۆكۈپ ئىشلەپ يىغقان پۇل - مېلىڭىزنى پارا ھېسابىدا بېرىسىز. نام - نىشانىڭىزنىڭ داۋام قىلىشىنىڭ ۋاستىسى بولغان پەرزەنت كۆرۈش ھوقۇقىڭىزمۇ قىسقىلىق..... ۋاھاكازالار. ئۆز دىيارىڭىزنىڭ نەپىس بايلىقلىرىنىڭ قىلچە پايدىسىنى كۆرەلمىگەچكە «ئالتۇن تاۋاقلىق دىۋانە» بولۇپ، موھتاجلىقتا، خورلۇقتا ئۆمۈر سۈرىسىز. بۇنداق تار جاھاندىن ئەركىن دۇنياغا چىقىپ كېتەيلى دېگەن نىيەت بىلەن چەتئەللەردە يەرلىشىپ قالسىڭىزمۇ قانداقلا دۆلەتكە بارماڭ ئەركىن، ھۇزۇرلۇق، ھۆرمەتلىك تۇرمۇش كەچۈرەلمەيسىز، يەكلىنىسىز، خورلىنىسىز، مۇستەقىل دۆلىتى بولغان ئادەملەر باشقىلارنى شۇنداق يەكلىيەلەيدۇ، خورلىيالايدۇ، چۈنكى ۋەتەن ئۆزلىرىنىڭ ئەمەسمۇ؟ سىز بۇھالدا يالغاندىن زورىغا كۈلسىڭىزمۇ ئىچىڭىز كۈلمىگەن، رەڭگىڭىز سامان بولغان ھالدا ئۆتىسىز. ئەھۋال بۇنداق ئىكەن، سىزدە ۋەتىنىڭىزنىڭ مۇستەقىللىقىدىن باشقا تىلەك بولامدۇ؟

ئەمدى جاۋاب بېرىڭ: نېمە ئۈچۈن ھەزرىتى مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام مەككىدىكى 13 يىللىق ئىسلامغا دەۋەت قىلىش جەريانىدا ئىمان ۋە ئەخلاق مەسىلىلىرىگە كۆپايە قىلىپ، ئىسلام ئەھكاملىرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش ۋە قانۇنلىرىنى ئىجرا قىلىشقا بۇيرۇلمىدى؟ چۈنكى، ــ توغرىسىنى ئاللاھ بىلىدۇ ــ شۇ ۋاقىتتا مۇسۇلمانلار خۇددى بۈگۈنكى ئاسارەتتىكى مۇسۇلمانلاردەك، ئەرەب كۇففارلىرىنىڭ ئاسارىتى، ۋەھشى زۇلۇملىرى ۋە ھەرتۈرلۈك قىيىن - قىستاقلىرى ئاستىدا ئېزىلمەكتە ئىدى، بۇھالدا ئۇلار ئىسلام ئەھكاملىرىنى ۋە قانۇنلىرىنى ئىجرا قىلىشقا قادىر ئەمەس ئىدى. ئۇلارنى ئىجرا قىلىشنىڭ ئالدىنقى شەرتى مۇستەقىل دۆلەت قۇرۇپ چىقىشتىن ئىبارەت ئىدى.

مۇھەممەد يۈسۈپ